

Kancelária verejného ochrancu práv
Ochrana práv dieťaťa v Slovenskej republike
- verejný ochranca práv de lege lata a de lege ferenda

I. Úvod – východiská

1. Verejný ochranca práv je už šesť rokov aj ochrancom práv detí a mládeže

Verejný ochranca práv za šesť rokov svojej činnosti **vybavil viac ako 1300 podnetov týkajúcich sa práv detí. Verejný ochranca práv pomohol vyriešiť** napr.:

- 16-ročné preťahy v konaní o určenie výživného pre maloleté dieťa,
- 8-ročné preťahy v konaní týkajúcom sa úpravy styku s maloletým zdravotne ťažko postihnutým dievčatom, ktoré sa samo obrátilo na verejného ochrancu práv,
- 3-ročné preťahy v konaní vo veci určenia otcovstva k maloletému,
- ďalej pomohol odstrániť preťahy v konaní úradov práce, sociálnych vecí a rodiny napr. pri poskytnutí peňažného príspevku na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia šesťročného dievčatka, ktoré potrebovalo okamžité riešenie sociálnych dôsledkov svojej choroby a príslušný úrad nekonal,
- pomohol vybaviť dávky dôchodkového poistenia - sirotské dôchodky v prípadoch, keď Sociálna poisťovňa z dôvodu nesprávneho posúdenia skutočného stavu veci zamietla nárok či zastavila vyplácanie dôchodku,
- verejný ochranca preukázal porušenie práva na vzdelanie v súvislosti s postupom pri prijímaní na štúdium na osemročné gymnáziá a prispel k potrebnej novelizácii príslušnej právnej úpravy, v ďalšom prípade preukázal porušenie práva na vzdelanie v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého sa základné práva a slobody zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie; nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať,
- v prípade preukázania porušenie práva na súkromie zaručeného článkom 19 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena, na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života a na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe, boli po

zásahu verejného ochrancu práv odstránené kamery, ktoré monitorovali žiakov základnej školy v priestoroch toalety,

- prispel tiež k prideleniu bytu mestom matke so štyrmi maloletými deťmi, z ktorých jedno bolo so zdravotným postihnutím...

2. Vlastná iniciatíva verejného ochrancu práv vo vzťahu k deťom a mládeži

Verejný ochranca práv z vlastnej iniciatívy spolu s právnikmi svojej kancelárie poskytol viac ako 2 500 právnych usmernení vo veciach ochrany práv detí, či už vo svojom sídle v Bratislave alebo v regionálnych pôsobiskách v rámci Slovenskej republiky. **Zvyšovanie právneho vedomia o právach dieťaťa**, osobitne zaručených Dohovorom o právach dieťaťa patrí medzi prioritné činnosti verejného ochrancu práv tak vo vzťahu k deťom, ako aj odbornej a laickej verejnosti.

Verejný ochranca práv a legislatíva týkajúca sa ochrany práv detí a mládeže

Verejný ochranca práv od počiatku svojho pôsobenia upozorňuje ministerstvá, **výbory i plénum Národnej rady Slovenskej republiky** na problémy s aplikáciou právnych predpisov zasahujúcich do práv detí (verejný ochranca práv nemá právo zákonodarnej iniciatívy), upozornil napr. na problémy:

- tvrdosti zákona o sociálnom poistení vo vzťahu k sirotám,
- súdov, ktoré nedodržia zákonnú lehotu na rozhodnutie o osvojení dieťaťa,
- na nedostatky pri rozhodovaní o predosvojiteľskej starostlivosti,
- preplácania kompenzačných pomôcok, lekárskeho a nelekárskeho posúdenia na účely kompenzácie,
- hmotnej núdze pri mnohopočetných rodinách,
- vysokých nákladov za pobyt dieťaťa v nemocnici,
- problémy adoptívnych rodičov, napr. vo vzťahu k príplatku k príspevku pri narodení dieťaťa a dobe poberania materského,
- prijímania i ukončovania štúdia na stredných školách, problémy súkromného školstva,
- na problémy zníženia vekovej hranice trestnej zodpovednosti aj vo vzťahu k právu dieťaťa na vzdelanie,
- predchádzania a eliminácie domáceho násillia,
- na právnu úpravu vo vzťahu k prídavkom na dieťa žijúce v cudzine,
- riešil problémy žiakov a študentov, nakoľko riaditelia škôl neoprávnene rušili prázdniny i štátne sviatky,

- ďalej upozornil na problémy spojené s tým, že obce nechcú detské domovy....

Verejný ochranca práv ešte v správe o činnosti za rok **2004** predložil Národnej rade Slovenskej republiky podrobný **Návrh Programu uplatňovania Dohovoru o právach dieťaťa**.

Cyklus „Verejný ochranca práv deťom a mládeži“

Verejný ochranca práv sa od počiatku svojej činnosti venuje **deťom a mládeži, pedagogickým pracovníkom i mamičkám združeným v materských centrách** v rámci cyklu pod názvom „**Verejný ochranca práv deťom a mládeži**“. Ide o celoročne realizované podujatia, v rámci ktorých verejný ochranca práv osobne približuje mladej generácii problematiku ochrany základných práv a slobôd, pričom osobitná pozornosť je pri takýchto stretnutiach venovaná najmä ustanoveniam Dohovoru o právach dieťaťa a ich uplatňovaniu v praxi, ale aj povinnostiam, ktoré deťom vyplývajú v rodine či v škole. **Verejný ochranca práv pomáha získavať vedomosti o základných právach a slobodách**. Prevažná väčšina spolupracujúcich škôl sa zapojila aj do vedomostného kvízu Kancelárie verejného ochrancu práv, ktorého cieľom je preverenie úrovne poznania problematiky ochrany práv a slobôd u mladej generácie. Verejný ochranca práv sa už šesť rokov zameriava aj na **ochranu práv detí z detských domovov, reedukačných domovov, diagnostických centier a liečebno-výchovných sanatórií**.

Nevyhnutná súčinnosť pri ochrane práv dieťaťa a mládeže

Na ochranu práv dieťaťa bolo zameraných **päť medzinárodných konferencií**, ktoré organizovala alebo spoluorganizovala Kancelária verejného ochrancu práv. Kancelária verejného ochrancu práv **spolupracuje s viacerými mimovládnyimi organizáciami** a ďalšími orgánmi a inštitúciami zameranými na ochranu práv dieťaťa.

„U ombudsmana deň otvorených dverí pre dieťa a rodinu“

Kancelária verejného ochrancu práv už štyrikrát zorganizovala podujatie „**U ombudsmana deň otvorených dverí pre dieťa a rodinu**“, keď sa verejný ochranca práv a všetci jeho právnici venujú osobným návštevníkom kancelárie, rodičom, deťom a ostatnej verejnosti v predĺžených úradných hodinách pri príležitosti Medzinárodného dňa detí.

Verejný ochranca práv a práva detí a mládeže - medializácia

Verejný ochranca práv pravidelne upozorňuje na porušovanie práv detí **na tlačových konferenciách, medializoval konkrétne vybavené podnety v spravodajských reláciách televízií, pravidelne právnici Kancelárie verejného ochrancu práv v živých besedách v rozhlase i ranných či popoludňajších vysielaniach televízií** i prostredníctvom internetového portálu odpovedajú na otázky z oblasti ochrany práv detí. Kancelária verejného ochrancu práv vydáva **informačné materiály** zamerané na ochranu práv dieťaťa. V **Bulletine verejného ochrancu práv** venovanom právam dieťaťa sa verejný ochranca práv osobitne venoval aj **problematike výchovy detí a organizácii ich voľného času**.

II. Nevyhnutné požiadavky na inštitucionálne zabezpečenie ochrany práv detí a mládeže - de lege lata a de lege ferenda

Vychádzajúc z kritérií požiadaviek medzinárodných inštitúcií, osobitne **ENOC (Európska sieť detských ombudsmánov)** ako aj z **Parížskych princípov** je nevyhnutné v Slovenskej republike zabezpečiť, aby orgán ochrany práv dieťaťa spĺňal najmä tieto kritériá:

1. Nezávislosť

Nezávislosť verejného ochrancu práv zaručuje Ústava Slovenskej republiky, vrátane spôsobu kreovania a odvolávania, verejný ochranca práv a jeho kancelária preukázali absolútnu nezávislosť svojej činnosti bez akéhokoľvek politického vplyvu.

Požiadavka: Vychádzajúc z vyššie uvedených kritérií na zabezpečenie nezávislosti orgánu na ochranu práv dieťaťa je potrebné zriadenie **samostatnej rozpočtovej kapitoly Kancelárie verejného ochrancu práv. Alokáciu zdrojov** na realizáciu úloh na ochranu práv dieťaťa je následne potrebné zabezpečiť rozpočtovaním prostredníctvom **samostatného rozpočtového programu.**

2. Špecializácia pôsobnosti, otvorenosť, odbornosť

2.1.

A. Pôsobnosť verejného ochrancu práv sa vzťahuje na základné práva a slobody tak, ako ich zaručuje Ústava Slovenskej republiky a medzinárodné dohovory. Verejný ochranca práv na základe uvedeného už šesť rokov **chráni práva zaručené aj Dohovorom o ochrane práv dieťaťa**.

Novela zákona o verejnom ochrancovi práv s účinnosťou od 1. apríla 2006 **rozšírila pôsobnosť** verejného ochrancu práv, okrem orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy a právnických a fyzických osôb, ktoré podľa osobitného zákona rozhodujú o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy, aj na fyzické a právnické osoby, ktoré do práv a povinností fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy **inak zasahujú**.

Požiadavka: Na základe skúseností pri uplatňovaní ochrany práv, osobitne práv dieťaťa, sa za účelom čo najširšej ochrany práv dieťaťa a mládeže navrhuje rozšírenie pôsobnosti tak, aby verejný ochranca práv chránil **všetky práva a slobody**, nielen základné. V tomto prípade je nevyhnutná novela Ústavy Slovenskej republiky (v čl. 151a odsek 1 sa po slove „chráni“ vypúšťa slovo „základné“, súčasne aj zmena zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov).

B. Účinnosť ochrany práv dieťaťa a mládeže verejným ochrancom práv možno zabezpečiť aktuálnym vymedzením jeho oprávnení.

Podľa Ústavy Slovenskej republiky „**všetky orgány verejnej moci poskytnú verejnému ochrancovi práv potrebnú súčinnosť**“.

Podľa zákona o verejnom ochrancovi práv pri vybavovaní podnetu je verejný ochranca práv oprávnený

- a) vstupovať do objektov orgánov verejnej správy,
 - b) vyžadovať od orgánu verejnej správy, aby mu poskytol potrebné spisy a doklady, ako aj vysvetlenie k veci, ktorej sa podnet týka, a to aj v prípade, ak osobitný predpis obmedzuje právo nahliadať do spisov len pre vymedzený okruh subjektov,
 - c) klásť otázky zamestnancom orgánu verejnej správy,
 - d) hovoriť aj bez prítomnosti iných osôb s osobami, ktoré sú zaistené v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, disciplinárne tresty vojakov, ochranné liečenie, ochranná výchova, ústavné liečenie alebo ústavná výchova a v celách policajného zaistenia.
- Orgány verejnej správy sú povinné na žiadosť verejného ochrancu práv

- a) poskytnúť mu informácie a vysvetlenia,
- b) umožniť mu nahliadnutie do spisu alebo požičať mu spis,
- c) predložiť mu písomné stanovisko ku skutkovým a k právnym otázkam,
- d) vysporiadať sa s dôkazmi, ktoré navrhne,

- e) vysporiadať sa s opatreniami, ktoré navrhne,
- f) vykonať opatrenia, ktoré navrhne v prípade ich nečinnosti, ak vykonanie takých opatrení vyplýva zo zákona alebo z iného všeobecne záväzného predpisu,
- g) umožniť mu prítomnosť na ústnom prejednávaní a klásť účastníkom konania a osobám zúčastneným na prejednávaní otázky.

Orgány verejnej správy sú povinné umožniť uvedené oprávnenia a vyhovieť žiadosti verejného ochrancu práv bezodkladne, prípadne do 20 dní odo dňa jej doručenia. Ak orgán verejnej správy nevyhoví žiadosti verejného ochrancu práv, verejný ochranca práv túto skutočnosť oznámi jeho nadriadenému orgánu, a ak takého niet, vláde Slovenskej republiky. Nadriadený orgán verejnej správy, a ak takého niet, vláda Slovenskej republiky sú povinní oznámiť verejnému ochrancovi práv do 20 dní odo dňa doručenia jeho vyrozumienia opatrenia, ktoré vo veci prijali. Ak verejný ochranca práv považuje vykonané opatrenia za nedostatočné, oznámi túto skutočnosť Národnej rade SR alebo ňou poverenému orgánu. Pri vybavovaní podnetu je verejný ochranca práv oprávnený nahliadať, robiť si výpisy, odpisy a kópie i zo spisov v súdnom konaní a v konaní orgánov činných v trestnom konaní vo veciach spadajúcich do pôsobnosti verejného ochrancu práv, ak je to potrebné na riadne vybavenie podnetu.

Požiadavka: Verejný ochranca práv môže podať návrh na disciplinárne konanie proti sudcovi, navrhuje sa ustanoviť, aby odmietnutie spolupráce úradníka orgánu verejnej správy zakladalo **disciplinárny priestupok** (návrh vyžaduje novelizáciu zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov, príp. aj ďalších právnych noriem).

C. Verejný ochranca práv v rámci svojich personálnych a finančných možností vykonáva dohľad nad implementáciou a podporuje šírenie informácií o Dohovore OSN o právach detí, monitoruje **dopad legislatívy** na životy detí a mládeže, vypracúva a distribuuje **informačné a vzdelávacie materiály** pre deti a mládež o ich právach a spôsoboch, akými sa ich môžu domôcť, **zvyšuje právne vedomie a vzdeláva** dospelých a odbornú i laickú verejnosť, vrátane tej, ktorá pracujúcu s deťmi a mládežou, o právach detí, **osobne sa stretáva** s deťmi a mládežou v miestach, v ktorých trávia prevažnú časť svojho času, **organizuje a zúčastňuje sa na relevantných vedeckých podujatiach, konferenciách, seminároch, vyvíja aktivity v rámci začlenenia do medzinárodnej siete inštitúcií ochrany práv detí.**

Aktuálne začína realizovať **projekt na zintenzívnenie aktivít samotných detí na ochrane ich práv, a to zriadením spolupracovníkov („detských spolupracovníkov - ombudsmanov“)** v školách, detských domovoch i reedukačných domovoch a v obdobných

zariadeniach pre deti. (Návrh je aj istým rozšírením pôsobnosti existujúcich školských parlamentov, či školských rád vrátane žiackych.)

Požiadavky a návrhy: Po zvýšení personálneho a finančného potenciálu Kancelárie verejného ochrancu práv verejný ochranca práv (časť IV. tohto materiálu) **prehĺbi svoje aktivity z vlastnej iniciatívy**, najmä **monitoring ochrany práv dieťaťa, zriadenie „detských spolupracovníkov – ombudsmanov“ (dôraz je na participáciu detí a mládeže na ochrane ich práv), zameria sa tiež na uskutočňovanie výskumov a štúdií v oblasti ochrany práv dieťaťa, okrem správy o činnosti o dodržiavaní práv dieťaťa** by Národnej rade SR v prípadoch závažného (**in cases of severe or extreme violations**) porušovania práv detí mohol predkladať aj **mimoriadne správy**, prehĺbil by **zvyšovanie právneho vedomia detí a mládeže i verejnosti**, osobitne odbornej verejnosti pracujúcej s deťmi, zabezpečil **vydávanie informačných materiálov, medializáciu (osobitné mediálne kampane) a ďalšie analýzy legislatívnych nedostatkov pri ochrane práv dieťaťa**, na ktorú by pravidelne upozorňoval príslušné rezorty, vládu, výbory a plénum Národnej rady SR. Možné je tiež zriadenie **„detskej telefonickej i emailovej linky“**, **nové formy úpravy webovej stránky a pod. Pri prijímaní sťažností detí a mládeže je zámerom verejného ochrancu práv rozšírenie kolektívu odborníkov** i prijímanie podnetov detí a mládeže špeciálne vyškolenými zamestnancami a v osobitne **upravenej miestnosti** („children friendly“), tiež **rozšírenie siete regionálnych pracovísk** (v spolupráci s územnou samosprávou i ďalšími orgánmi a inštitúciami – bezplatne s dochádzaním z centrály v Bratislave – z dôvodu nevyhnutnej koordinácie). Verejný ochranca práv je pripravený byť **„hovorcom detí a mládeže“** ich **„silnejším“ hlasom vo vzťahu k najvyšším predstaviteľom štátu, ktorí ho nemôžu „prepočúť“**. Nevyhnutná je súčinnosť pri prijímaní opatrení zo strany vlády a Národnej rady SR týkajúcich sa práv detí a mládeže.

2.2. Verejný ochranca práv je nezávislý monokratický orgán, na zabezpečenie ochrany práv dieťaťa sa navrhuje **samostatný organizačný útvar riadený poverenou osobou**.

III. Medzinárodný kontext

Verejný ochranca práv si svojou činnosťou získal **významné postavenie aj v medzinárodnom kontexte**. Predpokladom na jeho efektívne pôsobenie v oblasti ochrany práv detí a mládeže sú jeho skúsenosti z praktickej aplikácie práva, z preskúmania podnetov fyzických osôb a právnických osôb, z konania z vlastnej iniciatívy a v

neposlednom rade z poznatkov a záverov zo stretnutí ombudsmanov nielen **Európskej únie, ombudsmanov krajín V4 a spolupráca s Komisárom Rady Európy pre ľudské práva.**

Aktuálne, listom zo dňa **18. marca 2008** vedenie **Európskej siete detských ombudsmanov (ENOC)**, po posúdení prihlášky verejnému ochrancovi práv v Slovenskej republike na základe platného štatútu **udelilo post pridruženého člena**. V liste sa uvádza, že práci pridružených členov pre fungovanie siete, ako je výmena informácií a skúseností, sa pripisuje rovnaký význam (je však bez hlasovacieho práva). Pridružení členovia sa aktívne zapájajú do stretnutí organizovaných v rámci siete a do diskusie, do tvorby tzv. position papers (dokumenty odrážajúce spoločný postoj členov siete k určitej problematike), zúčastňujú sa na práci pracovných skupín a pod. Rovnaká dôležitosť patrí aj príspevku každého člena. Verejnému ochrancovi práv ako pridruženému členovi vedenie ENOC ponúklo možnosť využiť štatút siete ENOC a použiť ho **pri zmene legislatívy upravujúcej mandát inštitúcie verejného ochrancu práv v Slovenskej republike** tak, aby splnil všetky požadované kritériá. Rozhodnutie ENOC uvádza, že z požadovaných kritérií je najproblematickejšia absencia **výslovného odvolania sa na ochranu práv detí alebo Dohovor OSN o právach detí v legislatíve upravujúcej mandát verejného ochrancu práv a tiež absencia jasne definovanej osoby, ktorej je zverená oblasť ochrany práv detí**. Vedenie ENOC privítalo verejného ochrancu práv v ich rozrastajúcej sa sieti a teší sa na plodnú a povzbudzujúcu spoluprácu. V **rozhodnutí vedenia** je vyjadrená podpora aktívnym krokom verejného ochrancu práv smerujúcim **k zmene legislatívy tak, aby kritériá určené pre plné členstvo v sieti ENOC splnil**. Vedenie výslovne povzbudilo Slovensko, aby sa zapojilo do siete ENOC ako jej pridružený člen a ponúklo mu pomoc pri napíňaní podmienok plného členstva v sieti.

Požiadavka: V zákone č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov, príp. aj v Ústave SR výslovne ustanoviť, že verejný ochranca práv chráni práva detí a mládeže.

IV. Dopady – predpokladané personálne a finančné náklady

Alternatíva I.:

A. Personálne zabezpečenie

Predpoklady: **18 zamestnancov**, z toho:

1 riadiaci pracovník – štátna služba – 9 PT

3 odborní pracovníci na legislatívu – štátna služba – 9 PT

1 odborný pracovník na koncepčnú činnosť, zabezpečovanie podkladov pre prípravu periodických správ k implementácii medzinárodných dohovorov na ochranu práv detí, analýz a iných výstupných materiálov o výsledkoch činnosti odboru, zabezpečenie medzinárodnej spolupráce s organizáciami na ochranu práv detí a členstva v medzinárodných organizáciách – štátna služba – 9 PT

10 odborných pracovníkov na výkon vecnej pôsobnosti v oblasti ochrany práv detí a mládeže – štátna služba – 8 PT

3 pracovníci na administratívno-technické zabezpečenie činnosti:

2 pracovníci - výkon práce vo verejnom záujme – 7 PT

1 pracovník - výkon práce vo verejnom záujme – 4 PT

B. Mzdové náklady

Minimálne mzdové náklady:

1. Štátna služba - mesačne

Tarifný plat		Spolu
5 x 9 PT	5 x 30 320	151 600
10 x 8 PT	10 x 26 190	261 900
<u>Spolu</u>		<u>413 500</u>

Príplatok za riadenie

1 x 40 % z 9 PT	1 x 12 130	12 130
-----------------	------------	--------

Osobný príplatok

5 x 30 % z 9 PT	5 x 9 100	45 500
10 x 30 % z 8 PT	10 x 7 860	78 600
<u>Spolu</u>		<u>124 100</u>

SPOLU 549 730

2. Výkon práce vo verejnom záujme - mesačne

Tarifný plat		Spolu
2 x 7 PT 6 PS	2 x 14 750	29 500
1 x 4 PT 6 PS	1 x 11 630	11 630
<u>Spolu</u>		<u>41 130</u>
Osobný príplatok		
2 x 30 % 7 PT 12 PS	2 x 5 210	10 420
1 x 30 % 4 PT 12 PS	1 x 4 260	4 260
<u>Spolu</u>		<u>14 680</u>
SPOLU		55 810

CELKOVÉ NÁKLADY MESAČNÉ: 605 540 Sk

ROČNÉ: 7 266 480 Sk

(PT – platová trieda, PS – platový stupeň)

C. Ďalšie finančné náklady

Výdavky na **poistné** sú rozpočtované v nadväznosti na objem miezd. Výdavky na tovary a služby obsahujú **jednorazové náklady** nevyhnutné na obstaranie výpočtovej techniky, softvéru, interiérového zariadenia, prerobenie zabezpečovacieho systému a kabeláže a **bežné výdavky spojené s novými kompetenciami, ktoré je potrebné pokryť každoročne**. Ide najmä o zvýšené náklady na cestovné výdavky, pohonné látky, údržbu motorových vozidiel, poštovné, telekomunikačné služby a nájomné za prenájom kancelárskych priestorov, pokiaľ sa Kancelárii verejného ochrancu práv nepodarí napriek snahe obstarat' svoje **sídlo vo vlastníctve štátu**. **Kapitálové výdavky** sú rozpočtované na nákup 2 motorových vozidiel a obstaranie nového Bezpečnostného systému na ochranu osobných údajov podľa zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Poistné: 2 540 tis.

Jednorazové bežné výdavky: 1 500 tis. Sk

Bežné výdavky každoročné: 2 300 tis. Sk (v závislosti od nájmu kanc. priestorov resp. pridelenia sídla vo vlastníctve štátu)

Kapitálové výdavky: 1 200 tis. Sk

Spolu (B+C) na rok 2009: 14 806 480 Sk

Požiadavky (B+C): Pridelenie nevyhnutného dostatočného finančného potenciálu na plnenie vyššie uvedených úloh, vrátane navýšenia personálneho potenciálu. Pridelenie sídla Kancelárii verejného ochrancu práv, a to kancelárskych priestorov vo vlastníctve štátu s jeho

nevyhnutnou bezbariérovosťou by taktiež malo byť samozrejmosťou (následne by sa znížili resp. by boli efektívnejšie využité rozpočtové prostriedky na ďalšie roky).

Alternatíva II

A. Personálne zabezpečenie

Predpoklady: **25 zamestnancov**, z toho:

1 riadiaci pracovník – štátna služba – 9 PT

5 odborní pracovníci na legislatívu – štátna služba – 9 PT

1 odborný pracovník na koncepčnú činnosť, zabezpečovanie podkladov pre prípravu periodických správ k implementácii medzinárodných dohovorov na ochranu práv detí, analýz a iných výstupných materiálov o výsledkoch činnosti odboru, zabezpečenie medzinárodnej spolupráce s organizáciami na ochranu práv detí a členstva v medzinárodných organizáciách – štátna služba – 9 PT

14 odborných pracovníkov na výkon vecnej pôsobnosti v oblasti ochrany práv detí a mládeže – štátna služba – 8 PT

4 pracovníci na administratívno-technické zabezpečenie činnosti:

3 pracovníci - výkon práce vo verejnom záujme – 7 PT

1 pracovník - výkon práce vo verejnom záujme – 4 PT

B. Mzdové náklady

Minimálne mzdové náklady:

1. Štátna služba - mesačne

Tarifný plat		Spolu
7 x 9 PT	7 x 30 320	212 240
14 x 8 PT	14 x 26 190	366 660
Spolu		578 900

Príplatok za riadenie

1 x 40 % z 9 PT	1 x 12 130	12 130
-----------------	------------	--------

Osobný príplatok

7 x 30 % z 9 PT	7 x 9 100	63 700
14 x 30 % z 8 PT	14 x 7 860	110 040
<u>Spolu</u>		<u>173 740</u>
SPOLU		764 770

2. Výkon práce vo verejnom záujme - mesačne

Tarifný plat		Spolu
3 x 7 PT 6 PS	3 x 14 750	44 250
1 x 4 PT 6 PS	1 x 11 630	11 630
<u>Spolu</u>		<u>55 880</u>
Osobný príplatok		
3 x 30 % 7 PT 12 PS	3 x 5 210	15 630
1 x 30 % 4 PT 12 PS	1 x 4 260	4 260
<u>Spolu</u>		<u>19 890</u>
SPOLU		75 770

CELKOVÉ NÁKLADY MESAČNÉ: 840 540 Sk

ROČNÉ: 10 086 480 Sk

(PT – platová trieda, PS – platový stupeň)

C. Ďalšie finančné náklady

Výdavky na **poistné** sú rozpočtované v nadväznosti na objem miezd. Výdavky na tovary a služby obsahujú **jednorazové náklady** nevyhnutné na obstaranie výpočtovej techniky, softvéru, interiérového zariadenia, prerobenie zabezpečovacieho systému a kabeláže a **bežné výdavky spojené s novými kompetenciami, ktoré je potrebné pokryť každoročne**. Ide najmä o zvýšené náklady na cestovné výdavky, pohonné látky, údržbu motorových vozidiel, poštovné, telekomunikačné služby a nájomné za prenájom kancelárskych priestorov, pokiaľ sa Kancelárii verejného ochrancu práv nepodarí napriek snahe obstarat' svoje **sídlo vo vlastníctve štátu**. **Kapitálové výdavky** sú rozpočtované na nákup 2 motorových vozidiel a obstaranie nového Bezpečnostného systému na ochranu osobných údajov podľa zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov

Poistné: 3 480 tis.

Jednorazové bežné výdavky: 2 000 tis. Sk

Bežné výdavky každoročné: 3 000 tis. Sk (v závislosti od nájmu kanc. priestorov)

Kapitálové výdavky: 1 200 tis. Sk

Spolu (B+C) na rok 2009: 19 766 480 Sk

Požiadavky (B+C): Pridelenie nevyhnutného dostatočného finančného potenciálu na plnenie vyššie uvedených úloh, vrátane navýšenia personálneho potenciálu. Pridelenie sídla Kancelárie verejného ochrancu práv, a to kancelárskych priestorov vo vlastníctve štátu s jeho nevyhnutnou bezbariérovosťou by taktiež malo byť samozrejmosťou (následne by sa znížili resp. by boli efektívnejšie využité rozpočtové prostriedky na ďalšie roky).

V. Záver

Posilnenie inštitucionálnej ochrany práv dieťaťa v zmysle vyššie uvedeného materiálu bude **prejavom dobrej vôle najvyšších orgánov Slovenskej republiky** v oblasti ochrany práv detí a mládeže. Bez náležitého finančného a personálneho krytia a zabezpečenia nezávislosti však nemôže splniť svoj účel. Investície do ďalších generácií spoločnosti musia byť prioritou štátu.